Mijn kind vindt zichzelf dom

"Beste Roeptoeter,
Help! Mijn dochter wordt in maart 10. Ze is over het algemeen een vrolijk persoontje. Ze is lief voor anderen en dringt zichzelf niet op de voorgrond. Ze komt op iedereen heel prettig over. D'r zit wel een kop op. Als ze iets niet wil, doet ze het ook gewoon niet. Ze zat altijd goed in haar vel, maar heeft misschien door de Corona en door een onervaren leerkracht wat achterstand opgelopen. We zijn ook van school gewisseld vanwege een verhuizing. Nu bokt ze tegen schoolwerk. Ze zegt dat ze het toch niet snapt. Ik ben geschrokken, toen ze zei: Ik ben gewoon dom, mam. Hoe krijg ik dat idee weer uit haar hoofd? Ze ís helemaal niet dom!
Groeten van Elsa van Keuningen, Haarlem"

Beste Elsa,
Bedankt voor je vraag en voor je vertrouwen in de Roeptoeter. Ik hoop, dat ik jou uit de verte een hart onder de riem kan steken en je op weg helpen naar een oplossing. Wat naar, dat je dochter zichzelf dom noemt! Natuurlijk kan ik je geen advies-op-maat geven, omdat ik jou en je dochter niet ken, maar op basis van wat je in je korte noodkreet aanstipt, kan ik wel een paar dingen aan je kwijt. Daar gaattie…

Leeftijd
Tsja… die kinderen van rond de tien jaar, dat is een apart volkje! Ze staan echt al een beetje op of voor of met één voorzichtig voetje in een volgende fase: die van het (pre) puberen.
-Ze zijn nog speels, maar denken ook beter na over wie ze zijn en wie ze willen zijn en in wat voor een wereld ze willen leven. Zo kunnen ze in de pauze nog met de paardenleidsels van de kleuters serieus paardje spelen met hun vriendinnen, terwijl ze even daarvoor in de klas nog een pittige bijdrage hebben geleverd aan een discussie over discriminatie of een bespreking van een ernstig item uit het jeugdjournaal.
-Ze gaan ineens beter begrijpen, hoe ze hun talenten en sterke punten strategisch kunnen inzetten om een bepaald doel te bereiken. Ah, iedereen vindt mij lief/ aardig/ stoer/ slim ? Goed! Dan kan ik dat misschien ook inzetten om mijn zin te krijgen? Extra lief/ aardig/ stoer/ slim doen? En hoever kan ik daarmee gaan?
-Ze gaan alvast wat grenzen verkennen en dagen ouders, juffen, scheidsrechters, andere kinderen meer uit. Ze ontdekken hun grote mond! En dan zijn ze ineens niet zo meegaande en schattig meer…
-Ze maken zich los op weg naar zelfstandigheid en dat kan soms niet anders gaan, dan met horten en stoten, met zich afzetten tegen de regels en routines, waarmee ze zijn opgegroeid en tegelijkertijd willen ze blijven voelen, dat ze veilig bij jou kunnen zijn. Want dat ene been mag dan al een stap hebben gezet in de richting van volwassenheid, dat andere been hangt nog in de wereld van het magische denken. Sommige kinderen van tien of bijna tien geloven bijvoorbeeld ook nog in Sinterklaas.
Voor ons, opvoeders en onderwijzeneden, kan deze fase net zo verwarrend zijn als voor de kinderen zelf. Hoe spreek je ze aan? Mogen ze nog kind zijn? Hoe zwaar kan je ze belasten met

zware onderwerpen? Waar neem je ze mee naar toe? Waar laat je ze naar kijken op hun schermpjes? Waar laat je los? Wat hou je vast? In hoeverre houd je ze al totaal verantwoordelijk voor de gevolgen van hun keuzes en gedrag?

D'r zit een kop op

Oepsz… dat kan lastig zijn, maar op zich is koppigheid geen slechte eigenschap. Het verraadt een kritische geest en een waakzame bovendien. Ze zal zich niet hals over kop ergens instorten. Zie dat maar als een soort van geruststelling.

-Dat haar koppigheid zich nu wat sterker uit, heeft misschien te maken met het ontdekken van de sterkte van haar wil, maar kan ook wijzen op een groeiende onzekerheid. Dat kan ook de reden zijn, dat ze zichzelf dom is gaan noemen.

-Vraag jezelf dit af: Wil ze vasthouden aan wat ze van zichzelf kent en waarvan ze weet, dat ze het aankan en er de controle over heeft? Heb je dat eerder met haar meegemaakt? Kan het zijn, dat ze gewoon nog wat langer last heeft van het verhuizen en van de schoolwissel, dan je van haar verwachtte. Ze was immers vrolijk, schrijf je en zat goed in haar vel? Maar…Wat was de reden van het verhuizen? Is er misschien sprake van een scheiding of een andere zorgelijke toestand? Hoe groot is het verschil voor jouw dochter tussen de oude en nieuwe woonsituatie? Mist ze haar oude vrienden/ buren erg? Is de aansluiting op de nieuwe school goed verlopen?

-Moedig je dochter aan om klasgenoten en buurkinderen uit te nodigen thuis, zodat ze rustig kan bouwen aan een nieuwe vriendenkring. Ga samen met haar op stap in de buurt. Dat verruimt wellicht haar blik?

Corona

Beste Elsa, je bent niet de enige, die impact van de Corona-ophok-weken vertaalt naar een achterstand bij je kind.

-De Roeptoeter denkt daarentegen, *dat de al langer sluimerende verschillen tussen kinderen in de Coronadagen scherper naar de oppervlakte zijn komen drijven en dat de Corona op zichzelf niet heeft gezorgd voor een achterstand.* Want… vergeleken bij wie heeft ze dan die eventuele achterstand opgelopen? Alle kinderen waren in gelijke mate verstoken van direct onderwijs en zijn te lang van hun maatjes afgesneden geweest. Alle kinderen hebben te maken met een vertraging in het leerproces ten opzichte van de niet Corona jaren daarvoor en moeten een inhaalslag maken in het groepsproces. Dat klopt! Maar ze kunnen dat prima bijtrekken op school. Daar heeft de Roeptoeter alle vertrouwen in! Jij toch ook? Heb je vertrouwen in de nieuwe leerkrachten van je dochter, beste Elsa?

-De Roeptoeter heeft veel meer bedenkingen bij de onervaren leerkracht van je dochter. Zijn in de groepen 3, 4 en 5 wel voldoende basisvaardigheden erin gestampt bij je dochter? Kent ze de tafels der vermenigvuldiging? Is ze goed doordrongen van de spellingsregels? Heeft ze de nodige meters gemaakt met lezen, schrijven en hoofdrekenen? Kan ze goed zelfstandig werken? Kan ze samengestelde taken overzien? Werkt ze redelijk netjes? Is haar schoolwerk op tijd af? Heeft ze geleerd, haar eigen werk goed na te kijken? Heeft ze geleerd, hoe ze moet leren?

-Natuurlijk kan je altijd vragen, of je dochter in aanmerking komt voor een groot onderzoek naar haar kennis en kunde. Dan komen de eventuele hiaten tevoorschijn en kan ze extra begeleiding krijgen, daar waar dat nodig is.

Ze ís niet dom

Dit is natuurlijk de kern van je zorg, Elsa. De Roeptoeter gaat je nu bestoken met nog meer vragen. Gelukkig hoef je daar alleen voor jezelf antwoord op te geven…

-Waarom zegt je dochter, dat ze dom is? Denkt ze dat echt?

-Op welk terrein vindt ze zichzelf dom?

-Heeft zij een realistisch beeld van zichzelf? Waar baseert ze dit idee op?

-Wordt er cognitief en sociaal meer van haar verwacht, dan ze aankan?

-Heb jij een realistisch beeld van je dochter?
-Is er ooit tegen haar gezegd, dat ze dom is? Door wie dan? En wanneer dan?
-Wordt ze gepest?
-Met wie vergelijkt jouw dochter zich? Thuis? In de klas? Misschien met die snelle gasten, die hun werk altijd als eerste af hebben? Dat snelle is helemaal geen teken van slimheid… in de haast gaat veel verkeerd en sommige snelle werkers raffelen de taken alleen maar zo haastig af, om er vanaf te zijn…

Ten slotte
Beste Elsa, ik realiseer me, dat je nu eigenlijk bent opgezadeld met een heleboel werk! Waar het op neer komt is dit:
-Blijf in ieder geval zoveel mogelijk met je dochter in gesprek.
-Blijf op de hoogte van welk boek ze leest, welke muziek ze luistert, met wie ze bevriend is, wat haar bezig houdt.
-Denk niet te snel: ze is al zo groot. Ze kan al bijna alles zelf regelen. Hoe eigenwijs of koppig ze ook is, ze heeft tot ver in de pubertijd jouw aandacht en begeleiding hard nodig.
-Ga ook in gesprek met de school van je dochter. Dat jij om hulp durft te vragen is sterk! Jouw dochter boft maar met zo'n betrokken moeder.

Succes! Heb je meer hulp nodig, dan kan je mij ook altijd nog een keer bellen…